

Národní jednota Pošumavská v Žirovnici

Konec 19. a začátek 20. století byly ve znamení rozvoje vlasteneckého a společenského života v českých zemích. Výjimkou nebyl ani náš kraj a oblast Žirovnice, kde vzniklo množství různých spolků a organizací. Jednou z nich byla pobočka vlasteneckého spolku Národní jednoty Pošumavské. Pravdou je, že Šumava je dosti daleko, ale tato organizace měla množství poboček i v dalších vzdálených místech po celých Čechách. Právě proto její existence v Žirovnici tolik nepřekvapuje.

Založení pobočky Národní jednoty Pošumavské (NJP) v Žirovnici lze datovat do let 1898 nebo 1899. 20. července 1899 se totiž v J. Hradci konal krajský sjezd této organizace a žirovničtí členové tam byli přítomni. Krátce po tomto sjezdu vznikly pravděpodobně i další pobočky ve Vlčetíně a Štítném.

Činnost NJP spočívala hlavně ve zvelebování města. V roce 1902 členové upravili park před zámekem, tehdy nazývaný sady. Vysázeli smrčky, upravili terén i cesty. Někteří obyvatelé města však park ničili a tak NJP žádala vedení obce, aby zajistilo občasné hlídání parku strážníkem.

Členové NJP dále zalesňovali stráně a různá pustá místa na Žirovnicku, zdarma pěstovali stromky a ty odevzdávali obci, konali přednášky např. o otázkách hospodářských. V závěru roku 1902 ve spolupráci s obcí pořádali vánoční nadílku chudým dětem a pilným žákům.

Předsedou pobočky v Žirovnici byl tehdy Ferdinand Kryštůfek, spolu s ním byla ve vedení B. Dohnalová. Členské schůze byly spojeny s přednáškami, např. v r. 1904 přednášel učitel Moravec z Budějovic na téma „Kniha, meč, pluh“.

Roku 1908 byla neúroda. V Počátkách se konala výstava ovoce, které se však muselo dovážet. Žirovničtí členové NJP se výstavy zúčastnili, aby ukázali, co konkrétně je nejlepší v našich podmínkách pěstovat.

Roku 1912 byly uspořádány pro veřejnost dvě přednášky: 3. března v hostinci Václava Čadka „O pěstování ovocného stromoví

vůbec, kol silnic zvlášť“ a 17. března „O melioraci“. Vstupné na přednášky bylo vždy dobrovolné. Pobočka měla v tom roce okolo 30 členů, Předsedou byl Jan Fišer, starosta města. O vážnosti organizace svědčí i to, že po roce 1910 se valné hromady konaly v zasedací síni městského zastupitelstva na zámku.

Činnost pokračovala i po I. světové válce. V Buku u J. Hradce žila česká menšina a to v nelehké situaci. Žirovnická pobočka NJP přispěla věcně i finančně chudým dětem této menšiny a město Žirovnice navíc darovalo tamější české menšině 200 korun. Tato pomocná akce se odehrála roku 1920.

Záznamy o činnosti Národní jednoty Pošumavské v Žirovnici v dalších letech jsou už pouze útržkovité, snad její činnost byla omezena. Název organizace se změnil na „Národní matice“. Žirovnice byla členem její oblasti Pošumavské. Poslední zpráva o existenci pobočky v Žirovnici je z r. 1942. Tehdy předsednictvo tvořili Antonín Talpa, Antonín Fajt a Josef Janžura. Protože za války byla zájmová činnost omezena, lze předpokládat, že právě v této době místní pobočka zanikla. Po skončení II.světové války její činnost nebyla obnovena.

Milan Morava